דף נוהל	**בדיקות טרם שיווק של דגי מאכל מגידול מקומי**			
3.6.1	**המחלקה לפיקוח מוצרים מן החי**			
	תאריך עדכון :	מס' מהדורה :	תאריך מהדורה ראשונה	מס' עמודים :
	03/05/2017	002	28/03/2009	28

1 <u>מטרת הנוהל</u>

הגדרת השיטה והאמצעים לפיקוח טרום שיווק של דגי מאכל מגידול מקומי, אישור הוצאתם והעברתם ממשק הגידול לתחנות מיון ואריזה מאושרות.

2 <u>אפיון הנוהל</u>:

נוהל מעודכן.

3 <u>כניסה לתוקף</u>:

30 ימים ממועד פרסום הנוהל.

4 <u>אחראים על יישום הנוהל</u>:

4.1 רופא וטרינר ראשי לפיקוח על מוצרים מן החי.

4.2 רופא וטרינר לפיקוח על מחלות דגים.

4.3 אחראי תחום.

4.4 רופא וטרינר מפקח בתחנת מיון ואריזה לדגים.

4.5 מלווה בריאות במשק גידול דגים למאכל.

4.6 מגדל דגים למאכל.

5 <u>קיצורים</u>:

5.1 מפ"מ : מערכת הפיקוח הממוחשבת.

5.2 ר.ו. : רופא וטרינר.

5.3 שו"ט : השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה במשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

6 <u>הגדרות</u>:

6.1 "**אחראי תחום**" : רופא וטרינר ממשלתי או עוזר לרופא וטרינר ממשלתי מהמחלקה לפיקוח על מוצרים מן החי המשמש בתפקיד זה בשירותים הווטרינריים ;

6.2 "**אחראי תחנת מיון**" : בעל תחנת מיון לדגים וכן מנהל או עובד שהוא מינה לאחראי על פעילות תחנת מיון לדגים ;

6.3 "**בריכה**" או "**בריכת גידול**" : כל מקווה מים לגידול דגים למאכל ;

6.4 "**גידול דגים**" : החזקת דגים חיים, לרבות לשם רבייתם לצורך שיווקם למאכל אדם ;

6.5 "**דגים**" : בעלי חיים החיים במים ומיועדים למאכל אדם, למעט יונקים ימיים ;

6.6 "**דגים מצוננים**" : דגים שניתן היתר מאת המנהל להמתתם במשק הגידול טרם הובלתם לתחנת מיון ואריזה לדגים ושטמפרטורת גופם היא בין אפס לארבע מעלות צלזיוס ;

6.7 "**המנהל**": מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר או מי שהוסמך על ידו לעניין זה;

6.8 "**יומן טיפולים**": תיעוד בכתב של טיפולים הניתנים לדגים או למי בריכת הגידול הכולל את הפרטים הבאים: שם/מספר הבריכה, תאריך הטיפול, גורם המחלה, שם התכשיר, מינון, כמות התכשיר, זמן המתנה (בימים) טרם השיווק, תאריך סיום ימי ההמתנה טרם השיווק וטמפרטורת המים בתקופת הטיפול;

6.9 "**מגדל**": מי שעוסק בגידול והחזקת דגים למאכל. לעניין זה, מגדל יכול להיות בעל משק הגידול, מנהל או עובד שמינה לאחראי על פעילותו;

6.10 "**מיון ואריזה**": פעולות המתבצעות על דגים מרגע קבלתם בשער תחנת מיון ואריזה ועד ליציאתם מתחנת המיון והאריזה לצורך שיווק, לרבות ניקוי ופירוק;

6.11 "**מי ים נקיים**": מים טבעיים, מלאכותיים או מטוהרים, שאינם מכילים מיקרו-אורגניזמים, חומרים מזיקים או פלנקטון ימי רעיל בכמויות אשר עלולות לפסול את הדגים למאכל אדם.

6.12 "**מי שתייה**": כהגדרתם בפקודת בריאות העם, 1940;

6.13 "**מלווה בריאות**": העומד בתנאי סעיף 7.2 לנוהל זה;

6.14 "**מעבדה מוכרת**": מעבדה שהכיר בה המנהל. לעניין זה, רשאי המנהל להסתמך בהחלטותיו לעניין ההכרה במעבדות על המלצות הרשות להסמכת מעבדות לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997;

6.15 "**מערכת הפיקוח הממוחשבת**": אתר האינטרנט של המחלקה לפיקוח על מוצרים מן החי של השירותים הווטרינריים (https://www.foodinspection.org/);

6.16 "**משווק**": אדם העוסק בשיווק דגים למאכל לשוק המקומי ו/או לחוץ לארץ, בין בעצמו ובין באמצעות אחר;

6.17 "**משק גידול**": מתקן, מבנה או שטח המשמשים לגידול דגים, המצוי ביבשה או בים, לרבות בריכות, מבני עזר וחצרים;

6.18 "**פסדים**": כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (פסדים), תשמ"א-1981;

6.19 "**רופא וטרינר לפיקוח על מחלות דגים**": רופא וטרינר ממשלתי המשמש בתפקיד זה בשירותים הווטרינריים;

6.20 "**רופא וטרינר מפקח**": רופא וטרינר ממשלתי, או רופא וטרינר עובד רשות מקומית או רשות ציבורית הפועלת לפי דין, שהסמיך המנהל;

6.21 "**רופא וטרינר ראשי לפיקוח על מוצרים מן החי**": רופא וטרינר ממשלתי המשמש בתפקיד זה בשירותים הווטרינריים;

6.22 "**תכשירים**": תכשירי חיטוי והדברה כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה), התשמ"ב-1982 או תרכיבים כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (מיקרואורגניסמים, תרכיבים ומעבירים), התשל"ה-1975 או תכשירים רפואיים לשימוש וטרינרי אשר ייצורם ושיווקם הותר לפי פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981, ובהתאם להוראות היצרן לפי תווית האריזה של התכשיר;

6.23 "**תחנת מיון לדגים**": מפעל שמיועד למיון ולאריזה של דגים המיועדים למאכל (להלן - התחנה) ואושר על ידי השירותים הווטרינריים;

6.24 "**תמותה חריגה של דגים**": תמותה של 10% ומעלה מהדגים בבריכת גידול בודדת במהלך יממה;

7 <u>הכנת הדגים לשיווק:</u>

7.1 **הוראות כלליות:**

7.1.1 לא ישווקו דגים למאכל אדם ממשק אשר לא אושר לגידול דגים למאכל ע"י ר.ו. לפיקוח על מחלות דגים ובוצע רישום למפ"מ ע"י המגדל.

7.1.2 לצורך הרישום למפ"מ, יעביר המגדל לר.ו. לפיקוח על מחלות דגים את המסמכים הבאים:

7.1.2.1 טופס הרשמה למפ"מ כמפורט בנספח 1 לנוהל זה, מלא וחתום על ידו או ע"י מורשה חתימה מטעמו;

7.1.2.2 צילום של תעודת הזהות.

7.1.3 לא יופעל משק גידול דגים למאכל אלא אם מועסק בו מלווה בריאות.

7.1.4 על המגדל להודיע מיד על הפסקת עבודת מלווה בריאות במשק לר.ו. לפיקוח על מחלות דגים.

7.2 **אישור מלווה בריאות**:

7.2.1 המנהל רשאי לאשר אחד מאלה כמלווה בריאות למשק גידול ובלבד שאינו בעל המשק, מפעילו או מנהלו:

7.2.1.1 רופא וטרינר או בעל תואר שני או שלישי במדעי החקלאות או מדעי החיים;

7.2.1.2 בעל תואר ראשון במדעי החקלאות או מדעי החיים עם ארבע שנות ניסיון בתחום גידול או בריאות דגים;

7.2.1.3 אדם ללא השכלה אקדמאית בעל שבע שנות ניסיון בתחום גידול או בריאות הדגים.

7.2.2 המבקש לשמש מלווה בריאות יעביר לר.ו. לפיקוח על מחלות דגים טופס בקשה לשמש מלווה בריאות למשק לגידול דגי מאכל ולהרשמה למפ"מ כמפורט בנספח 2 לנוהל זה, כשהוא מלא וחתום על ידו בצירוף:

7.2.2.1 צילום של תעודת הזהות;

7.2.2.2 קורות חיים;

7.2.2.3 תעודה על סיום לימודים אקדמיים.

7.2.3 מצא המנהל כי המבקש לשמש מלווה בריאות למשק מסר הצהרה ו/או צירף לבקשתו מסמכים שהאמור בהם אינו נכון או אינו מדויק, רשאי הוא שלא לאשר את הבקשה או לבטל אישור שנתן ככל שהדבר יתברר לאחר מתן האישור.

7.2.4 מצא המנהל כי מלווה הבריאות איננו ממלא את תפקידו בהתאם לנוהל זה, רשאי המנהל לבטל את האישור להעסקתו כמלווה בריאות באותו המשק או במשקים אחרים.

7.3 **בדיקה ואישור מלווה בריאות טרם העברת דגי מאכל לתחנה:**

7.3.1 מלווה בריאות יבדוק כי משק הגידול ממלא אחר הוראות הנוהל, לפי שיקול דעתו המקצועי העצמאי, לטובת האינטרס הציבורי לפיקוח בריאותי מקצועי ומהימן וללא שיקולים זרים, כגון שיקולים מסחריים, אישיים או כלכליים שאינם נוגעים לעניין.

7.3.2 מלווה הבריאות ימלא את טופס "הצהרת מלווה בריאות להעברה של דגי מאכל לתחנה" כמפורט בנספח 3, במסגרתו יצהיר כי:

7.3.2.1 מקור הדגים הוא ממשק מאושר לגידול דגי מאכל ע"י השירותים הווטרינריים;

7.3.2.2 הדגים נבדקו על ידו במהלך 12 השעות שלפני מילוי ההצהרה ולא הראו סימני מחלה ו/או תמותה חריגה;

7.3.2.3 הדגים אינם אסורים לשיווק בשל תמותה חריגה ו/או תחלואה בלתי מוסברת;

7.3.2.4 הדגים אינם מיועדים להמתה שמטרתה היא ביעור מחלה;

7.3.2.5 נעשתה בדיקה אורגנולפטית הכוללת בין היתר בדיקה לריחות וטעמי לוואי בדגים, כאמור בנספח 9 לנוהל זה, והם נמצאו ראויים להעברה לתחנה;

7.3.2.6 הדגים לא טופלו בתכשיר העלול להשאיר בהם שאריות כימיות עד למועד העברתם לתחנה;

7.3.2.7 הדגים נבדקו על ידו ונמצאו ראויים למאכל אדם.

7.3.3 תוקף הצהרת מלווה הבריאות הינו ל-144 שעות (6 ימים) משעת חתימתה במפ"מ.

8 <u>מילוי טופס "העברת דגים לתחנה" ע"י מגדל:</u>

8.1 לאחר שאושרו הדגים להעברה לתחנה ע"י מלווה הבריאות כמפורט בנספח ג' לנוהל זה, יבדוק המגדל את הדגים ויצהיר על גבי טופס "העברת דגים לתחנה" במפ"מ, כמפורט בנספח 4, כי:

8.1.1 הדגים אשר אושרו להעברה לתחנה ע"י מלווה הבריאות, לא הראו סימני מחלה ו/או תמותה חריגה ממועד האישור;

8.1.2 הדגים אינם אסורים לשיווק בשל תמותה חריגה ו/או תחלואה בלתי מוסברת;

8.1.3 הדגים אינם מיועדים להמתה שמטרתה היא ביעור מחלה;

8.1.4 הדגים לא טופלו בתכשיר העלול להשאיר בהם שאריות כימיות עד למועד העברתם לתחנה.

8.2 תוקף הצהרת המגדל על גבי טופס "העברת דגים לתחנה" הינו ל-24 שעות משעת חתימתו במפ"מ.

8.3 יובהר כי בכל מקרה, תוקפה של ההצהרה על גבי טופס "העברת דגים לתחנה" לא יחרוג ממסגרת הזמן שאושרה ע"י מלווה הבריאות בנספח 3, כאמור בסעיף 7.3.3 לעיל.

9 <u>הובלת דגים חיים לתחנה:</u>

9.1 הובלת דגים חיים לתחנה תבוצע בתנאים הבאים:

9.1.1 הרכב והמכל להובלת דגים נבדקו ואושרו ע"י ר.ו. מפקח;

9.1.2 הרכב נושא, משני צדיו ומאחוריו, שלטים עשויים פח מצופה בצבע מחזיר אור לבן בגודל של 60 על 40 סנטימטרים שעליהם רשומות המילים "הובלת דגים" בירוק באותיות וספרות שגובהן 7 סנטימטרים לפחות, רוחבן עד 5 סנטימטרים ועובייין 1.5 סנטימטרים, ומתחתן מספר הרישום כמפורט בנספח ג' ומספר הרישוי של הרכב;

9.1.3 המכל להובלת הדגים יעמוד בדרישות הבאות:

9.1.3.1 יעוגן למבנה הרכב המוביל;

9.1.3.2 יהיה עשוי מחומר שאינו מחליד וניתן לניקוי וחיטוי בנקל;

9.1.3.3 יהיה בנוי באופן שאינו גורם פציעה או הילכדות של הדגים;

9.1.3.4 לא תתאפשר יציאת מים מהמכל במהלך ההובלה;

9.1.3.5 בחלקו התחתון של המכל יהיה פתח להוצאת הדגים שמידותיו מאפשרות מעבר חופשי של הדגים בעת פתיחתו;

9.1.3.6 בעת העמסת הדגים למכל ההובלה ובעת פריקתם בתחנה, ננקטים כל האמצעים לצמצום העקה והסבל הנגרמים להם, לרבות צמצום זמן השהייה שלהם מחוץ למים;

9.1.3.7 המים במכל ההובלה, טרם העמסת הדגים, מקיימים את התנאים הבאים:

9.1.3.7.1 אינם מכילים אף חיידק קוליפורם ב– 100 מ"ל;

9.1.3.7.2 אינם מכילים גורם בשיעור, ריכוז, ערך או ערך סכומי יחסי החורג מהמפורט בנספחים 13 ו-14;

9.1.3.8 כמות המים במכל בעת ההובלה לא תפחת מ-80% מנפחו;

9.1.3.9 בצמוד למכל ההובלה ימצא מתקן לאספקת חמצן לדגים ולפיזורו באופן אחיד במים באופן הבא:

9.1.3.9.1 פיזור החמצן במים יהיה אחיד וריכוזו בהם לא יפחת מ-4 חלקים למיליון במשך כל זמן ההובלה;

9.1.3.10 משך ההובלה ומסת הדגים לכל מטר מעוקב מים במכל ההובלה יותאמו לטמפרטורת המים בעת ההובלה, כמפורט בנספח 12 לנוהל; בכל מקרה, טמפרטורת המים במכל לא תעלה על 20 מעלות צלזיוס.

9.2 ר.ו. מפקח בתחנה יבצע בדיקות באופן מדגמי ויוודא קיומו של סעיף זה לנוהל.

10 <u>המתת דגים במשק והובלתם לתחנה:</u>

10.1 מגדל המבקש להמית דגים במשק ולהובילם לתחנה, יגיש בקשה בכתב כמפורט בנספח 5 לנוהל;

10.1.1 **תנאים להמתת דגים במשק**:

10.1.1.1 המתת הדגים תבוצע באמצעות שוק תרמי (הכנסת הדגים למכל עם מי קרח ביחס של 1:1) בלבד;

10.1.1.2 טמפרטורת מי הקרח במכל לא תעלה על 4 מעלות צלזיוס;

10.1.1.3 בעת המתת הדגים ינקטו כל האמצעים לצמצום העקה והסבל הנגרמים להם;

10.1.2 **תנאים להובלת דגים מצוננים שהומתו במשק לתחנה:**

10.1.2.1 הוצאת הדגים מהמשק והובלתם לתחנה, תבוצע לא יאוחר מ-4 שעות ממועד המתתם.

10.1.2.2 הדגים יובלו ברכב מאושר להובלת מזון בקירור בהתאם לתקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים להובלת בשר, דגים, עופות ומוצריהם), התשל"ב-1971 בלבד.

10.1.2.3 המכלים בהם יאוחסנו הדגים ויובלו לתחנה יהיו סגורים משך כל זמן האחסון וההובלה.

10.1.2.4 המכלים בהם יאוחסנו הדגים ויובלו לתחנה יעמדו בדרישות הבאות:

10.1.2.4.1 נקיים ועשויים מחומר הניתן לניקוי ולחיטוי בנקל;

10.1.2.4.2 הדגים במכלים יכוסו בקרח ביחס של 1:1;

10.1.2.4.3 הקרח במכלי ההובלה יהיה באיכות מי שתייה;

10.2 הדגים יובלו לתחנה, בליווי "טופס העברת דגים לתחנה", כמפורט בנספח 4 לנוהל.

11 <u>הכנה לקליטת דגים בתחנה:</u>

11.1 **הודעה לר.ו. מפקח בדבר תחזית שבועית לקליטת דגים בתחנה:**

11.1.1 הבעלים או מפעיל תחנה יעביר עד ליום חמישי בשבוע בשעה 12:00 הודעה לר.ו. מפקח בתחנה שתכלול את רשימת משקי הגידול המבקשים להעביר דגי מאכל לתחנה, במהלך שבוע העבודה שלאחר מכן.

11.1.2 העברת המידע תעשה על ידי מילוי טופס כמפורט בנספח 6 לנוהל. העתק ישלח לאחראי תחום.

11.2 **קליטת הדגים ובדיקתם בתחנה:**

11.2.1 ר.ו. מפקח לא יאשר קליטתם של דגים בתחנה אלא אם הם מלווים בטופס "הצהרת מלווה בריאות להעברה של דגי מאכל לתחנה" ובטופס "העברת דגים לתחנה" שמולאו ונחתמו באמצעות המפ"מ.

11.2.2 חרף האמור בסעיף 11.2.1, ראשי המנהל לאשר קליטתם של הדגים בתחנה בתנאים שיקבעו על ידו.

11.2.3 ר.ו. מפקח ישמור במשרדו בתחנה את טופס "הצהרת מלווה הבריאות להעברה של דגי מאכל לתחנה" וטופס "העברת דגים לתחנה", לצרכי מעקב וביקורת ולתקופה של 3 שנים לכל הפחות.

12 <u>בדיקה אורגנולפטית לדגים בתחנה:</u>

12.1 ר.ו. מפקח בתחנה יבצע בדיקה אורגנולפטית לכל משלוח של דגים אשר מגיע לתחנה על פי העקרונות המפורטים בנספח 9 לנוהל;

12.2 גודל הדגימה לבדיקות חיצוניות, מישוש וריח יהיה כדלקמן:

12.2.1 משלוח עד 500 ק"ג – 6 דגים לכל הפחות;

12.2.2 משלוח של 500 עד 1000 ק"ג – 9 דגים לכל הפחות;

12.2.3 משלוח מעל 1000 ק"ג – 12 דגים לכל הפחות.

12.2.4 לכל 1000 ק"ג נוספים, מעבר ל-1000 הק"ג הראשונים, תילקח דגימה נוספת של 6 דגים.

12.3 גודל הדגימה לבדיקות על ידי חתך יהיה 3 דגים לכל הפחות.

12.4 גודל הדגימה לבדיקת טעם וריח, לאחר בישול, יהיה של דג אחד לכל הפחות.

12.5 ר.ו. מפקח בתחנה יפסול לשיווק דגים כדלקמן:

12.5.1 אשר קיימים שינויים בתכונותיהם האורגנולפטיות;

12.5.2 המראים סימני מחלה ועשויים לסכן את בריאות הציבור;

12.5.3 מתים, כאשר המקור לתמותה אינו ידוע;

12.5.4 רקובים ו/או מקולקלים מכל סיבה שהיא;

12.5.5 מעוותים ו/או מנוונים;

12.5.6 מלוכלכים ו/או בעלי ריח שאינו אופייני למין הדג;

12.5.7 מכילים בבשרם חומרים רעילים ו/או חומר אחר מכל סוג שהוא העלול לפגוע בבריאות הציבור;

12.5.8 נגועים בטפילים. בדיקה לאיתור טפילים שלא ניתן לאבחנם בנקל, תבוצע על שולחן אור;

12.6 מצא ר.ו. מפקח בתחנה כי הדגים ראויים לשיווק למאכל אדם, יפעל כדלקמן:

12.6.1 ימלא טופס "תיעוד בדיקות אורגנולפטיות לדגים בתחנה" במפ"מ, כמפורט בנספח 10 לנוהל, טרם מיונם ואריזתם.

12.6.2 ינפיק בגינם "תעודת וטרינרית לדגי מאכל מגידול מקומי" במפ"מ, כמפורט בנספח 8 לנוהל.

13 בדיקות לקביעת ריכוז חנקן נדיף (TVB-N) בדגי מאכל:

13.1 במקרים בהם לא די בבדיקה אורגנולפטית בכדי לקבוע את מידת טריותם של הדגים, רשאי ר.ו. מפקח בתחנה לשלוח דגימת דגים לבדיקה במעבדה מוכרת לקביעת ריכוז החנקן הנדיף;

13.2 גודל הדגימה יהיה 9 דגים לכל הפחות;

13.3 הערכים לגבי ריכוז החנקן הנדיף ברקמת דגים מסוגים שונים מפורטים בנספח 11 לנוהל.

13.4 ר.ו. מפקח בתחנה יפסול לשיווק דגים אם מצא כי רמת החנקן הנדיף בבשרם עולה על המותר.

14 בדיקות נוספות:

14.1.1 ר.ו. מפקח רשאי ליטול דגימות נוספות על פי שיקול דעתו ולשלוח למעבדה לטיב דגה במכון הווטרינרי או למעבדה מוכרת אחרת על חשבון התחנה.

14.1.2 ר.ו.ר לפיקוח מוצרים מן החי או מי שהסמיכו לעניין זה, רשאי להורות על שליחת דגימות נוספות לצורך בדיקות אורגנולפטיות, מיקרוביולוגיות, שאריות כימיות או כל בדיקה אחרת על חשבון התחנה.

15 מיון ואריזת דגים במשק הגידול:

15.1.1 המנהל רשאי לתת אישור למיון ואריזה של דגים במשק הגידול ובלבד שמתקיימים בו התנאים הבאים:

15.1.1.1 במשק קיים פיקוח וטרינרי ציבורי;

15.1.1.2 במשק קיים מבנה ייעודי לפעולות מיון ואריזת דגים כמפורט בנספח 7 לנוהל.

15.1.2 מגדל המבקש למיין ולארוז את הדגים במשק, ימלא את הטופס שבנספח 7 לנוהל ויגישו למנהל לשם קבלת אישורו.

15.1.3 הדגים אשר ישווקו ממבנה המיון והאריזה המאושר במשק ילוו בתעודת וטרינרית החתומה ע"י ר.ו. מפקח, כמפורט בנספח 8 לנוהל.

16 ביקורות:

16.1 ר.ו. לפיקוח על מחלות דגים יערוך ביקורות במשקי הדגים ויוודא כי המגדל ומלווה הבריאות ממלאים את תפקידם בהתאם לנוהל זה.

16.2 אחראי תחום יערוך ביקורות ויוודא כי רופאים וטרינרים מפקחים בתחנות ממלאים את תפקידם בהתאם לנוהל מספר 0.2.2 "עקרונות הפיקוח הווטרינרי ע"י הרופא אחראי על תחום (רופא מרחבי \ ארצי \ רופא ראשי לבתי מטבחיים)" ונוהל זה.

17 אזכורים ואסמכתאות:

17.1 פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985.

17.2 פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981.

17.3 פקודת בריאות העם, 1940.

17.4 חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994.

17.5 החוק לפיקוח על יצוא של בעלי חיים ושל תוצרת מן החי, תשי"ז-1957.

17.6 תקנות מחלות בעלי חיים (מיקרואורגניסמים, תרכיבים ומעבירים), התשל"ה-1975.

17.7 תקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה), התשמ"ב-1982.

17.8 תקנות לפיקוח על יצוא של בעלי חיים ושל תוצרת מן החי (דגים, יענים, דבש וחלב ומוצריהם ומוצרי ביצים), תשנ"ח-1988.

17.9 תקנות מחלות בעלי חיים (מניעת שאריות ביולוגיות), התש"ס-2000.

17.10 תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים להובלת בשר, דגים, עופות ומוצריהם), התשל"ב-1971.

17.11 נוהל מספר 0.2.2 עקרונות הפיקוח הווטרינרי ע"י הרופא אחראי על תחום (רופא מרחבי \ ארצי \ רופא ראשי לבתי מטבחיים).

18 נספחים:

18.1 נספח 1: טופס הרשמה למפ"מ למגדל דגים למאכל.

18.2 נספח 2: טופס בקשה לשמש מלווה בריאות במשק לגידול דגים למאכל ולהרשמה למפ"מ.

18.3 נספח 3: הצהרת מלווה בריאות להעברה של דגי מאכל לתחנה.

18.4 נספח 4: טופס העברת דגים לתחנה.

18.5 נספח 5: טופס בקשה להמתת דגים במשק והובלתם מצוננים לתחנת מיון.

18.6 נספח 6 : תחזית שבועית לקליטת דגים בתחנה.

18.7 נספח 7 : טופס בקשה למיון ואריזת דגים במשק.

18.8 נספח 8 : תעודה וטרינרית לדגי מאכל מגידול מקומי.

18.9 נספח 9 : טבלת מדדים לבדיקה אורגנולפטית של דגים טריים.

18.10 נספח 10 : תיעוד בדיקות אורגנולפטיות לדגים בתחנה.

18.11 נספח 11 : ערכים לקביעת ריכוז החנקן הנדיף ברקמת דגים מסוגים שונים.

18.12 נספח 12 : תנאים להובלת דגים חיים ביחס למסת הדגים, משך ההובלה וטמפרטורת המים.

18.13 נספח 13 : גורמים בעלי השפעה בריאותית במים להובלת דגים חיים לתחנה.

18.14 נספח 14 : גורמים בעלי השפעה אורגנולפטית במים להובלת דגים חיים לתחנה.

כותבי הנוהל:	**תפקיד:**	
ד"ר נדב דוידוביץ	ר.ו. לפיקוח על מחלות דגים	
ד"ר אילת שמואלי	מ"מ ע.ר.ו.ר לפיקוח על מוצרים מן החי	
ד"ר מיכל גנץ	ע.ר.ו.ר לפיקוח על מוצרים מן החי	
מאשר הנוהל:		**חתימה ותאריך: 17-05-16**
ד"ר סרחיו דולב	ר.ו.ר לפיקוח על מוצרים מן החי	

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה בית-דגן
הפיקוח על מוצרים מן החי

נספח 1 - טופס הרשמה למפ"מ למגדל דגים למאכל

לכבוד
רופא וטרינר לפיקוח על מחלות דגים
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
ת.ד. 12, בית דגן 5025001

אני, החתום/ה מטה, מבקש/ת בזאת להירשם למפ"מ לפי נוהל בדיקות טרם שיווק של דגי מאכל מגידול מקומי (מהדורה שנייה, 2017).

א. פרטי המבקש:
שם מלא: _____ תעודת זהות: _____ / מספר תאגיד: _____
שם המשק: _____ כתובת: _____ מספר פיקוח וטרינרי: _____
מספר טלפון נייד: _____ דואר אלקטרוני: _____

ב. הצהרה והתחייבות:
1. הנני מצהיר בזאת כי אני הוא המגדל / מורשה מטעמו* (נא לסמן בהתאם);
2. ידוע לי כי עלי לצרף לבקשה צילום תעודת זהות ככל שהנני המגדל או מורשה מטעמו. ככל שהנני מורשה חתימה מטעם תאגיד עלי לצרף אישור מורשה חתימה של תאגיד;
3. אני מסכים לכך שמשרד החקלאות ופיתוח הכפר ו/או מי מטעמו יבדקו בכל עת את נכונות ההצהרה דלעיל ואת נכונות המסמכים שצרפתי לבקשה;
4. ידוע לי כי ההרשמה למפ"מ הינה אישית ואני מתחייב שלא להעביר את הסיסמא האישית שתינתן לי לאדם אחר;
5. כראיה להצהרתי כאמור, באתי על החתום:

תאריך: _____ חתימת המבקש: _____

חתימת המגדל (ככל שהמבקש הוא מורשה חתימה מטעמו): _____

*במקרה שהמבקש הוא מורשה מטעם המגדל שאינו תאגיד, יחתמו שניהם על הטופס

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה בית-דגן
הפיקוח על מוצרים מן החי

נספח 2 - טופס בקשה לשמש מלווה בריאות במשק לגידול דגים למאכל ולהרשמה למפ"מ

לכבוד
רופא וטרינר לפיקוח על מחלות דגים
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
ת.ד. 12, בית דגן 5025001

אני, החתום/ה מטה, מבקש/ת בזאת לשמש מלווה בריאות ולהירשם למפ"מ לפי נוהל בדיקות טרם שיווק של דגי מאכל מגידול מקומי, מהדורה שנייה, 2017, (להלן – "הנוהל").

א. פרטי המבקש:
שם מלא: _____ תעודת זהות: _____
שם המשק: _____ כתובת: _____ מספר פיקוח וטרינרי: _____
מספר טלפון נייד: _____ דואר אלקטרוני: _____

ב. דרישות וניסיון (סמן X במקום המתאים):
☐ הנני בעל תואר שני או שלישי ברפואה וטרינרית, מדעי החקלאות או מדעי הטבע.
☐ הנני בעל תואר ראשון במדעי החקלאות או מדעי הטבע עם 4 שנות ניסיון בתחום גידול/בריאות דגים.
☐ הנני חסר השכלה אקדמאית עם 7 שנות ניסיון בתחום גידול/בריאות הדגים.

ג. מסמכים (ידוע לי כי עלי לצרף לבקשה את המסמכים הבאים):
1. צילום של תעודת הזהות
2. קורות חיים
3. תעודה על סיום לימודים אקדמיים

ד. הצהרה והתחייבות
1. הנני מתחייב למלא את תפקידי לפני הנוהל באופן אמין ומקצועי בלבד, ללא משוא פנים לטובת אדם או ארגון כלשהוא;
2. הנני מתחייב לבדוק התקיימות ההוראות לפני הנוהל, לפי שיקול דעתי המקצועית והעצמאית, לטובת האינטרס הציבורי לפיקוח בריאותי מקצועי ומהימן וללא שיקולים זרים, כגון שיקולים מסחריים, אישיים או כלכליים שאינם נוגעים לעניין;
3. ידוע לי כי ההרשמה לאתר הינה אישית ואני מתחייב לא להעביר את הסיסמא האישית שניתנה לי לאדם אחר;
4. אני מצהיר בזאת כי כל המסמכים שצורפו לבקשה זו נכונים ומסכים לכך שמשרד החקלאות ופיתוח הכפר ו/או מי מטעמו יבדקו בכל עת את נכונות ההצהרה דלעיל ואת נכונות המסמכים שצרפתי לבקשה;
5. ידוע לי כי אם יתברר כי פרטי הבקשה ו/או ההצהרה דלעיל ו/או המסמכים שצורפו והאמור בהם אינם נכונים או אינם מדויקים, רשאי המנהל לבטל או להתלות את אישור לשמש מלווה בריאות;
6. כראיה להצהרתי ולהתחייבותי כאמור, באתי על החתום:

תאריך: _____ חתימת המבקש: _____

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה בית-דגן
הפיקוח על מוצרים מן החי

נספח 3 - הצהרת מלווה בריאות להעברה של דגי מאכל לתחנה

(למילוי במפ"מ, תוקף ההצהרה הינו 144 שעות משעת חתימתה במפ"מ)

פרטי המשק:

1. שם המשק:	2. מס' פיקוח וטרינרי:	3. תאריך:	4. שעה:
5. שם הבריכה:	6. מיקום במשק:	7. מין הדג (שם מדעי):	8. משקל הדגים (טון):

פרטי המגדל:

9. שם המגדל:	10. מס' ת.ז. / ח.פ.:	11. מס' טלפון:

הצהרת מלווה הבריאות:

	הצהרה: הדגים המפורטים בטבלה לעיל:	כן	לא
12.	מקורם במשק המאושר לגידול דגי מאכל ע"י השירותים הווטרינריים;		
13.	נבדקו על ידי במהלך 12 שעות שלפני מילוי הצהרה זאת ולא הראו סימני מחלה ו/או תמותה חריגה;		
14.	אינם אסורים בשיווק בשל תמותה חריגה ו/או תחלואה ובלתי מוסברת;		
15.	אינם מיועדים להמתה שמטרתה היא ביעור מחלה;		
16.	נעשתה בדיקה אורגנולפטית הכוללת בין היתר בדיקה לריחות וטעמי לוואי בדגים כאמור בנספח 9 לנוהל זה, והם נמצאו ראויים להעברה לתחנה;		
17.	הדגים לא טופלו בתכשיר העלול להשאיר בהם שאריות כימיות עד למועד שיווקם;		
18.	נבדקו על ידי ונמצאו ראויים למאכל אדם.		

הערות:

19. הערות מלווה הבריאות:

חתימת מלווה הבריאות: _____

נספח 4 – טופס העברת דגים לתחנה

(למילוי במפ"מ ע"י מגדל, תוקפו של טופס זה, הינו 24 שעות משעת חתימתו במפ"מ. בכל מקרה, תוקפו של הטופס לא יחרוג ממסגרת הזמן שאושרה ע"י מלווה הבריאות)

פרטי המשק:

1. שם המשק:		2. מס' פיקוח וטרינרי:	3. תאריך:	4. שעה:
5. שם הבריכה:	6. מיקום במשק:	7. מין הדג (שם מדעי):	8. משקל הדגים (טון):	9. מס' הצהרת מלווה בריאות במפ"מ:

פרטי המוביל ורכב ההובלה:

10. שם הנהג:	11. מס' ת.ז. של הנהג:	12. מס' הרכב:	13. מס' אישור רכב:

פרטי התחנה (יעד הדגים):

14. שם התחנה:	15. מס' פיקוח:	16. מיקום התחנה:	17. ר.ו. מפקח:

הצהרת מגדל:

		כן	לא
21.	הדגים המפורטים בטבלה לעיל אושרו לשיווק במועד המפורט בסעיפים 3 ו-4 לטופס זה וע"י מלווה הבריאות שאושר ע"י השירותים הווטרינריים ולא הראו סימני מחלה ו/או תמותה חריגה ממועד האישור;		
22.	הדגים המפורטים בטבלה לעיל אינם אסורים בשיווק בשל תמותה חריגה ו/או תחלואה ובלתי מוסברת;		
23.	הדגים המפורטים בטבלה לעיל אינם מיועדים להמתה שמטרתה היא ביעור מחלה;		
24.	הדגים המפורטים בטבלה לעיל לא טופלו בתכשיר העלול להשאיר בהם שאריות כימיות עד למועד העברתם לתחנה;		
25.	ידוע לי כי הצהרתי תקפה ל-24 שעות משעת החתימה במפ"מ ובכל מקרה אינו חורג ממסגרת הזמן שאושרה ע"י מלווה הבריאות (144 שעות) משעת חתימת הצהרת מלווה הבריאות במפ"מ.		

הערות:

26.

חתימת המגדל: _____

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה בית-דגן
הפיקוח על מוצרים מן החי

<u>נספח 5 – טופס בקשה להמתת דגים במשק והובלתם מצוננים לתחנה</u>

לכבוד
רופא וטרינר ראשי לפיקוח על מוצרים מן החי
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
ת.ד. 12, בית דגן 5025001

אני, החתום/ה מטה, מבקש/ת בזאת להמית דגים במשק הגידול ולהובילם מצוננים לתחנה לפי נוהל בדיקות טרם שיווק של דגי מאכל מגידול מקומי, מהדורה שנייה, 2017, (להלן – "הנוהל").

א. פרטי המבקש:
שם מלא: _____ תעודת זהות: _____
שם המשק: _____ כתובת: _____ מספר פיקוח וטרינרי: _____
מספר טלפון: _____ דואר אלקטרוני: _____

ב. פרטי התחנה:
שם התחנה: _____ מספר פיקוח: _____ כתובת: _____
שם הרופא הווטרינר המפקח: _____

ג. סוג הדגים המיועדים להמתה והובלה מצוננים:

מין הדג (שם מדעי)	כמות דגים יומית (טון)	כמות דגים שבועית (טון)	ימי פעילות בשבוע

ד. הצהרה והתחייבות

1. אני מצהיר כי במשק מתקיימות הדרישות לפי סעיף 10 לנוהל;
2. אני מצהיר בזאת כי כל המסמכים שצורפו לבקשה זו נכונים ומסכים לכך שמשרד החקלאות ופיתוח הכפר ו/או מי מטעמו יבדקו בכל עת את נכונות ההצהרה דלעיל ואת נכונות המסמכים שצרפתי לבקשה;
3. הנני מתחייב כי המתת הדגים במשק תתבצע בהתאם לדרישות ולתנאים המפורטים בסעיף 10.1.1 לנוהל;
4. הנני מתחייב כי הובלת הדגים שיומתו במשק לתחנה תבוצע בהתאם לתנאים והדרישות המפורטים בסעיף 10.1.2 לנוהל;
5. כראיה להצהרתי ולהתחייבותי כאמור, באתי על החתום*:

תאריך: _____ חתימת המבקש: _____

*במקרה שהמבקש הוא תאגיד, רשאי לחתום רק מורשה חתימה של התאגיד

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה בית-דגן
הפיקוח על מוצרים מן החי

נספח 6 - תחזית שבועית לקליטת דגים בתחנה

לכבוד
רופא וטרינר מפקח בתחנה
ד"ר _____

להלן תחזית לקליטת דגים בתחנה: _____, בין התאריך: _____ עד תאריך: _____:

רשימת משקי הגידול:

1. שם המשק:	2. מס' פיקוח וטרינרי:	3. מין הדג (שם מדעי):	4. משקל משוער (טון):	5. הערות:

חתימת אחראי התחנה: _____

העתק:
אחראי תחום במחלקה לפיקוח על מוצרים מן החי בשירותים הווטרינריים

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה בית-דגן
הפיקוח על מוצרים מן החי

נספח 7 – טופס בקשה למיון ואריזת דגים במשק

לכבוד
רופא וטרינר ראשי לפיקוח על מוצרים מן החי
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
ת.ד. 12, בית דגן 5025001

אני, החתום/ה מטה, מבקש/ת בזאת למיין ולארוז דגים במשק לפי נוהל בדיקות טרם שיווק של דגי מאכל מגידול מקומי, מהדורה שנייה, 2017, (להלן – "הנוהל").

א. פרטי המשק:
שם המשק: _____ כתובת: _____ מספר פיקוח וטרינרי: _____
שם המגדל: _____ תעודת זהות / ח.פ.: _____
מספר טלפון נייד: _____ דואר אלקטרוני: _____

ב. סוג הדגים המיועדים למיון במשק:

מין הדג (שם מדעי)	כמות מיון יומית	כמות מיון שבועית	ימי פעילות בשבוע

ג. הצהרה והתחייבות:
1. אני מצהיר כי בהתאם לתכנית המבנה המצורפת בזאת, מתקיימות במבנה מתקיימות הדרישות הבאות:
1.1 שטח המבנה תואם לאופי והיקף הפעילות במקום ומאפשר מיון ואריזה יעילים תוך שמירה על בריאות הציבור;
1.2 שלד המבנה עשוי מחומר יציב ומוגן בפני מכרסמים;
1.3 רצפת המבנה עשויה מחומר שאיננו סופג רטיבות, שלמה וללא סדקי;
1.4 הרצפה חלקה וניתנת לניקוי וחיטוי בנקל;
1.5 ברצפת המבנה קיימים שיפועים מתאימים לניקוז;
1.6 קירות המבנה מצופים באריחים או חומר אחר שאינו מחליד וללא סדקים הניתנים לניקוי וחיטוי בנקל;
1.7 דלתות וחלונות המבנה נקיים, שלמים ומרושתים בכדי למנוע חדירת חרקים או מזיקים אחרים;
1.8 במבנה כיור לשטיפת ידיים המצויד בברז עם מים קרים וחמים, מתקן לסבון ומתקן ליבוש ידיים;
1.9 המבנה ממוזג משך כל זמן המיון והאריזה;
1.10 במבנה תאורה מספקת לביצוע פעולות המיון והאריזה;
1.11 אספקת המים במבנה הינה ברמת מי שתייה;
1.12 במבנה יש מכונה ליצור קרח ומקרר תקינים ונקיים;
1.13 הכניסה למבנה תותר למורשים בלבד;
1.14 לא תהיה כניסה לבעלי חיים מלבד הדגים המיועדים למיון ואריזה;
1.15 במבנה או בצמוד לו יש משרד לשימוש הר.ו המפקח;
1.16 המבנה מוקף גדר ובה שער סגור המונעים כניסת בעלי חיים או אנשים בלתי מורשים;
1.17 במבנה תתקיימנה פעולות ניקוי וחיטוי, כפי שיקבע המנהל.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה בית-דגן
הפיקוח על מוצרים מן החי

2. אני מצהיר בזאת כי כל ההצהרות והמסמכים שצורפו לבקשה זו נכונים וכי אני הוא בעל משק הגידול, ת.ז. _____/ מספר תאגיד _____.
3. אני מסכים לכך / אני מסכים לכך בשם _____*** שמשרד החקלאות ופיתוח הכפר ו/או מי מטעמו יבדקו בכל עת את נכונות ההצהרה דלעיל ואת נכונות המסמכים שצרפתי לבקשה**.
4. ידוע לי כי אם יתברר כי פרטי הבקשה ו/או ההצהרה דלעיל ו/או המסמכים שצורפו והאמור בהם אינם נכונים או אינם מדויקים**, רשאי המנהל לבטל או להתלות את היתר ההפעלה שניתן למשק הגידול.
5. כראיה להצהרתי ולהתחייבותי / להצהרתי והתחייבותי בשם _____*** כאמור, באתי על החתום** :

תאריך : _____ חתימת המבקש : _____

*במקרה שהמבקש הוא תאגיד, רשאי לחתום רק מורשה חתימה של התאגיד
** מחק את המיותר
***שם התאגיד

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה בית-דגן
הפיקוח על מוצרים מן החי

נספח 8 – תעודה וטרינרית לדגי מאכל מגידול מקומי

(למילוי במפ"מ, מיועד לשיווק של דגים מצוננים / קפואים ו/או מוצריהם מתחנת מיון לדגים)

פרטי ר.ו. מפקח בתחנה:

1. שם הרופא המפקח:	2. מס' רישיון:	3. תאריך:	4. שעה:

מקור הדגים:

5. שם המשק:	6. מס' פיקוח וטרינרי:	7. מין הדג (שם מדעי):	8. משקל (טון):	9. הערות:

יעד הדגים:

10. שם הלקוח:	11. מיקום:	12. הערות:

הצהרת ר.ו. מפקח בתחנה:

		כן	לא
13.	הנני מאשר כי הדגים המפורטים בטבלה לעיל נבדקו על ידי ונמצאו ראויים למאכל אדם;		
14.	הדגים המפורטים בטבלה לעיל, מובלים ברכב נקי ומאושר להובלת דגים ו/או מוצריהם לשיווק ומספרו: _____ שם הנהג: _____ בהתאם לתקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים להובלת בשר, דגים, עופות ומוצריהם), התשל"ב-1971.		

חתימת ר.ו. מפקח בתחנה: _____

נספח 9 - טבלת מדדים לבדיקה אורגנולפטית של דגים טריים

שיטת הבדיקה	האיבר הנבדק	ממצאי הבדיקה רמת הטריות של הדג הנבדק ע"פ ממצאי הבדיקה			
		דג טרי ביותר	דג סוג א'	דג סוג ב'	ממצאים המחייבים פסילת הדגים למאכל
בדיקה חיצונית	עור וריר	עור מבריק ללא שינוי צבע חיצוניים ומכוסה ריר אלסטי צלול כמים.	עור בלתי מבריק מכוסה ברייר בעל עכירות קלה.	עור דהוי ועכור המתחיל לשנות צבע ועמום.	צבע עור עמום ללא ריר או ריר מימי עכור.
בדיקה חיצונית	עיניים	עיניים קמורות מלאות. קרנית שקופה. אישונים שחורים ומבריקים.	עיניים קמורות, שקועות קמעה, קרנית מבהיקה קלות, אישונים שחורים עמומים	עיניים שטוחות, קרנית מבהיקה אישונים בלתי שקופים, עכורים (עמומים).	עיניים קעורות ושקועות. קרנית בצבע חלבי, אישונים אפורים.
בדיקה חיצונית	זימים	צבע בהיר מבריק ללא ריר.	צבע פחות בהיר נוכחות של ריר שקוף.	שינוי צבע. ריר בכמות רבה יותר, עכור בלתי שקוף.	בעלי צבע צהוב, ריר חלבי.
בדיקה ע"י מישוש	שריר הדג	קשה ואלסטי, שטח הפנים חלק שקע הנוצר בעקבות לחיצה חוזר למצבו הטבעי בתום הלחיצה.	פחות אלסטי.	רכרוכי פחות אלסטי שטח פניו דמוי דונג קטיפתי בצבע עמום.	רך. הקשקשים ניתנים להסרה קלה מהעור. שטח פניו מחוספס ושומני.
בדיקת ריח	עור, זימים חלל הבטן	ריח אופייני לדג	ללא ריח של אצות או ריח לוואי.	חמיצות קלה	ריח חמוץ של קלקול או ריח אמוניקלי.
בדיקה ע"י חתך	שרירים (בחתך אבדומינלי)	צבע השריר כחלחל שקוף חלק ומבריק ללא שינויים בצבע המקורי האופייני לסוג הדג	צבע השריר דמוי דונג קטיפתי. שינויי צבע קלים.	בשרירים קיימת עכירות קלה והם מנותקים מהצלעות	שרירים עכורים (בלתי שקופים).
בדיקה ע"י חתך	צבע לאורך האדרה המרכזית	אופייני לסוג הדג	שינוי צבע שאינם אופייניים לסוג הדג	צבע בלתי אופייני לסוג הדג	שינוי צבע אופייני לסוג הדג
בדיקה ע"י חתך	אברי פנים	אברים שלמים צבע הכליות ושרידי אברים אחרים הינו אדום, מבריק (זוהר). ללא ריח לוואי.	אברים שלמים הכליות ואברי פנים בצבע אדום עמום. ללא ריח לוואי.	אברים בלתי שלמים הכליות ואברי פנים בצבע אדום בהיר. נוזלים רבים בחלל הבטן כיס המרה מפוצץ. ריח לוואי חלש.	הכליות ואברי פנים בצבע חום. כיס המרה מפוצץ. ריח לוואי חזק.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה בית-דגן
הפיקוח על מוצרים מן החי

נספח 10 - תיעוד בדיקות אורגנולפטיות לדגים בתחנה

(למילוי במפ"מ ע"י ר.ו. מפקח)

פרטי התחנה ור.ו. מפקח:

1. שם התחנה:	2. מס' פיקוח:	3. שם הרופא המפקח:	4. מס' רישיון:	5. תאריך:	6. שעה:

פרטי המשק והמגדל:

7. שם המשק:	8. מס' פיקוח וטרינרי:	9. שם המגדל:	10. מספר הנייד:

פרטי המשלוח:

11. מין הדג (שם מדעי):	12. משקל כולל (טון):	13. שם / מספר הבריכה:	14. הערות:

פרטי מלווה הבריאות:

15. שם מלווה הבריאות:	16. מס' ת.ז. מלווה הבריאות:	17. מספר הנייד:

תיעוד בדיקה אורגנולפטית:

18. שיטה:	19. איבר:	20. ממצאי הבדיקה:							
		דג טרי ביותר		דג סוג א'		דג סוג ב'		דג פסול	
		כן	לא	כן	לא	כן	לא	כן	לא
21. בדיקה חיצונית	עור וריר								
	עיניים								
	זימים								
22. בדיקת מישוש	שריר הדג								
23. בדיקת ריח	עור								
	זימים								
	חלל הבטן								
24. בדיקת טעם	שריר								
25. בדיקה ע"י חתך	שרירים (חתך אבדומינלי)								
	צבע לאורך האדרה המרכזית								
	אברי פנים								

סה"כ פסילות וטריניריות (יחידות):

26. סוג הפסילה:		26. מספר יחידות:
שינויים אורגנולפטיים		
סימני מחלה		
תמותה לא ידועה		
רקובים / מקולקלים		
מעוותים / מנוונים		
מלוכלכים		
נגועים בטפילים		

חתימת ר.ו. מפקח בתחנה: _____

נספח 11 - ערכים לקביעת ריכוז החנקן הנדיף ברקמת דגים מסוגים שונים

סוג הדגים	ריכוז החנקן הנדיף
Sebastes spp., *Helicolenus dactilopterus, Sebastichthys capensis*	25mg/100gr
Pleuronectidae (למעט דגי הליבוט - *Hipoglossus* spp.)	30mg/100gr
Salmo salar, Merlciiidae, Gadidae	35mg/100gr
דגים טריים אחרים	30mg/100gr

נספח 12 – תנאים להובלת דגים חיים ביחס למסת הדגים, משך ההובלה וטמפרטורת המים

סוג הדג	משך ההובלה* (שעות)	משקל הדגים** (ק"ג) ל-1 מטר מעוקב מים ביחס לטמפרטורת המים (מעלות צלזיוס):		
		5-10	10-15	15-20
דגי מים קרים*	פחות משעה	600	450	350
	1-2 שעות	500	400	300
	למעלה משעתיים	400	350	250
דגי מים חמים**	פחות משעה	לא ישים	400	350
	1-2 שעות		350	300
	למעלה משעתיים		250	200

* **משך ההובלה** : מרגע העמסת הדג הראשון ועד פריקת הדג האחרון.

** **משקל הדגים** : הנתונים בטבלה מתייחסים לדגים במשקל ממוצע של 1 ק"ג.

א. ניתן להעלות ב-10-15% את מסת הדגים ל-1 מטר מעוקב מים במידה ומשקל ממוצע של דג עולה על 1 ק"ג.

ב. יש להפחית ב-20-30% את מסת הדגים ל-1 מטר מעוקב מים במידה ומשקל ממוצע של דג קטן מ-1 ק"ג.

*** **דגי מים קרים** :

מספר	שם בעברית	שם מדעי
1	טרוטת עין הקשת / פורל / שמך	*Oncorhynchus mykiss*
2	קרפיון מצוי / קרפיון	*Cyprinus carpio*
3	כסיף שפל-עין / כסיף	*Hypophthalmichthys molitrix*
4	קרפיון עשב / אמור	*Ctenopharyngodon idella*
5	קרפיון גדול הראש / נמרון	*Aristichthys nobilis*
6	נמסיף (כסיף X נמרון)	*Hypophthalmichthys molitrix X Aristichthys nobilis*
7	קרפיון שחור	*Mylopharyngodon piceus*
8	חדקן רוסי	*Acipenser gueldenstaedtii*
9	חדקן סיבירי	*Acipenser baerii*

**** **דגי מים חמים** : מינים שאינם דגי מים קרים ע"פ נוהל זה.

נספח 13 – גורמים בעלי השפעה בריאותית במים להובלת דגים חיים לתחנה

טבלה א': חומרים אי–אורגניים

שם הגורם	סימול	ריכוז מרבי (מיקרוגרם לליטר)
אנטימון	Sb	6
אורניום*	U	15
ארסן	As	10
בורון	B	1,000
בריום	Ba	1,000
בריליום	Be	4
חנקה	NO_3	70,000 (כ-NO_3)
כסף	Ag	100
כספית	Hg	1
כרום	Cr	50
מוליבדן	Mo	70
ניקל	Ni	20
סלניום	Se	10
עופרת	Pb	10
פלואוריד	F	1,700
ציאניד	CN	50
קדמיום	Cd	5
תאליום	Tl	2

* אורניום ייבדק גם לרמת אקטיביות לפי טבלה ד' : חומרים רדיו אקטיביים

טבלה ב': חומרי הדברה

שם הגורם		סימול	ריכוז מרבי (מיקרוגרם לליטר)
אוקסמיל	Oxamyl	OXML	200
אלאכלור	Alachlor	ALAC	4
אלדיקרב	Aldicarb	ALCB	*10
אלדיקרב סולפון	Aldicarb sulfone	ALSN	
אלדיקרב סולפוקסיד	Aldicarb sulfoxide	ALSD	
אטרזין	Atrazine	ATRA	2
אלדרין	Aldrin	ADRN	*0.05

	DADN	Dieldrin	דיאלדרין
0.05	ETDB	Ethylene Dibromide	אתילן דיברומיד
30	DCPA	2,4 – D	2,4-D כולל אסתרים ומלחים
0.3	DBCP	1, 2 – Dibromo – 3 – chloropropane	1,2 –דיברומו 3- כלורופרופאן
*1	DDT DDD DDE	DDT (DDE-ו DDD)	DDT כולל חומרי פירוק DDD ו-DDE
5	DCPN	1, 2 – Dichloropropopane	1,2 – דיכלורופרופאן
6	DMTT	Dimethoate	דימוטואט
7	DNSB	Dinoseb	דינוסב
20	DQAT	Diquat	דיקוואט
0.4	HEPT	Heptachlor	הפטאכלור
0.2	HEPE	Heptachlor epoxide	הפטאכלור אפוקסיד
9	TCAA	2, 4, 5 – T	2,4,5 – T
20	TRFL	Trifluralin	טריפלוראלין
1	CLDN	Chlorodane	כלורודן כולל כל האיזומרים של אוקטהכלור
30	CLPF	Chlorpyrifos	כלורפירופוס
1	LIND	Lindane	לינדן
10	MTAL	Metolachlor	מטולאכלור
2	MCPA	MCPA	MCPA
2	SIMZ	Simazine	סימזין
10	TCPA	2' 4' 5 – TP (Silvex)	סילבקס
3	PCP	Pentachlorophenol (PCP)	פנטאכלורופנול
20	CBFN	Carbofuran	קרבופוראן
1.5 (בלא יחידות)	ערך סכומי יחסי		

* סכום כל הגורמים הרשומים בקבוצה זו (תקן סכומי)

טבלה ג': חומרים אורגניים ממקור תעשייתי

שם הגורם	סימול	ריכוז מרבי (מיקרוגרם לליטר)

300	ETBN	Ethylbenzene	אתילבנזן
*0.5	PCB	Polychlorinated Biphenyls (PCBs)	בי-פנילים רב-כלוריים (PCBs)
5	BENZ	Benzene	בנזן
0.5	BNZP	Benzo[a]pyrene	בנזו(a) פירן
8	BEPT	Di(2-ethylhexyl) phthalate	די – 2 – אתיל הקסיל פתלאט
0.05	TEDB	Ethylene Dibromide	אתילן דיברומיד (EDB)
10	CDEY	1,1 - Dichloroethylene	1, 1 – דיכלורואתילן
50	CDCE	cis - 1,2 - Dichloroethylene	ציס 1, 2 - דיכלורואתילן
50	TDCE	trans - 1,2 - Dichloroethylene	טרנס 1, 2 - דיכלורואתילן
4	DCET	1,2 - Dichloroethylene	1, 2 – דיכלורואתילן
600	MDCB	1,2 - Dichlorobenzene	1, 2 - דיכלורובנזן
75	PDCB	1,4 - Dichlorobenzene	1, 4 - דיכלורובנזן
5	DCLM	Dichloromethane	דיכלורומתאן
5	DCPN	1, 2 - Dichloropropane	1,2 - דיכלורופרופאן
0.5	VYCL	Vinyl chloride	ויניל כלוריד
700	TOLU	Toluene	טולואן
10	TECE	Tetrachloroethylene	טטראכלוראתילן
200	TCET	1, 1, 1 - Trichloroethane	1, 1, 1 – טריכלורואתן
5	TCEN	1, 1, 2 - Trichloroethane	1, 1, 2 – טריכלורואתן
20	TCEY	Trichloroethylene	טריכלורואתילן
70	TCB	1, 2, 4 – Trichlorobenzene	1, 2, 4 – טריכלורובנזן
80	CHLF	Cloroform	כלורופורם
100	MCBZ	Monochlorobenzene	מונוכלורובנזן
50	STYR	Styrene	סטירן
900	FORM	Formaldehyde	פורמאלדהיד
4	CCL4	Carbon tetrachloride	פחמן טטראכלוריד

קסילן – סכום כל האיזומרים	Xylene	XYLE	500
ערך סכומי יחסי			1.5 (בלא יחידות)

* סכום כל הגורמים הרשומים בקבוצה זו (תקן סכומי)

טבלה ד': חומרים רדיואקטיביים

רדיונוקלידים ממקור טבעי ומעשה ידי אדם העשויים להימצא במקורות מי שתייה*

רדיונוקליד	סוג קרינה	ריכוז אקטיביות מרבי ** (Bq/l)	מקור הרדיונוקלידים	
$^{***238}U$	α	3.0	סדרת האורניום הטבעי	רדיו נוקלידים ממקור טבעי
$^{***234}U$	α	2.8		
^{230}Th	α	0.7		
^{226}Ra	α	0.5		
^{210}Pb	β	0.2		
^{210}Po	α	0.1		
^{232}Th	α	0.6		
^{228}Ra	β	0.2	סדרת התוריום הטבעי	
^{228}Th	α	1.9		
^{224}Ra	α	2.1		
^{134}Cs	β	7.2	מוצרי ביקוע	רדיונוקלידים ממקור מעשה ידי אדם
^{137}Cs	β	10.5		
^{90}Sr	β	4.9		
^{131}I	β	6.2		
^{3}H	β	7,610	רדיונוקלידים אחרים	
^{14}C	β	236		
^{239}Pu	α	0.5		
^{241}Am	α	0.7		
סכום ערך יחסי		1 (בלא יחידות)		

* ריכוזי אקטיביות מרביים לרדיונוקלידים נוספים מפורטים בטבלה 9.3 של הנחיות לאיכות מי השתייה של ארגון הבריאות העולמי (WHO) במהדורה המעודכנת ביותר המפורסמת באתר האינטרנט של משרד הבריאות.

** ריכוז אקטיביות מרבי כמפורט בעמודה "ריכוז אקטיביות מרבי" בטבלה לעיל שווה ערך למנת קרינה שנתית של 0.1 מיליסיוורט (0.1 mSv).

** ייבדק גם הריכוז המרבי של אורניום לפי טבלה א': חומרים אי-אורגניים.

טבלה ה': רעלני אצות כחוליות (ציאנובקטריה)

שם הגורם	ריכוז מרבי מותר (מיקרוגרם לליטר)
מיקרוציסטין LR (חופשי וקשור)	1

טבלה ו': גורמים נוספים

שם הגורם	סימול	ריכוז מרבי מותר (מיקרוגרם לליטר)
פרכלורט (CLO_4)	CLO_4	-
Benzo[a]pyrene*	BNZP	-
Benzo[b]fluoranthene	BBFL	-
Benzo[k]fluoranthene	BKFL	-
Benzo[ghi]perylene	BGPE	-
Indeno (1,2,3-cd) pyrene	INPY	-
קריפטוספוריידיום		-
ג'יארדיה		-

נספח 14 – גורמים בעלי השפעה אורגנולפטית במים להובלת דגים חיים לתחנה

טבלה א'

שם הגורם	סימול	ריכוז מרבי (מיליגרם לליטר)
אבץ	Zn	5.0
אלומיניום	Al	0.2
אשלגן	K	-
בליעת קרינה	UV	-
ברזל	Fe	1.0
גופרה	SO_4	250
כלל פחמן אורגני	TOC	-
מגנזיום	Mg	-
מנגן	Mn	0.2
רכיבים פעילי שטח (דטרגנטים אניוניים)	MBAS	0.5
מתיל טרט בוטיל אתר	MTBE	0.04
נחושת	Cu	1.4
שמנים	OG	0.3

טבלה ב'

שם הגורם	סימול	ערך מותר
הגבה	pH	6.5-9.5
ריח	ODOR	לא דוחה
צבע	COLR	15 יחידות צבע